

Birim Değerlendirme Raporu

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
İSCEHİSAR MESLEK
YÜKSEKOKULU
MERMER TEKNOLOJİSİ BÖLÜMÜ

Kasım 2024

Mermer Teknolojisi Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler¹

1.Giriş

Mermer Teknolojisi Programı, doğal taş endüstrisinin ihtiyaçlarına uygun nitelikli teknik elemanlar yetiştirmeyi hedefleyen bir mesleki eğitim programıdır. Türkiye'nin zengin mermer rezervleri ve artan ihracat potansiyeli göz önüne alındığında, bu programın sektöre katkısı büyüktür. Ancak her eğitim programında olduğu gibi, Mermer Teknolojisi Programı da hem güçlü yanlara hem de geliştirilmeye açık yönlere sahiptir. Bu birim değerlendirme raporunda programın mevcut durumu analiz edilerek programın güçlü yönleri ve gelişmeye açık iyileştirme önerileri sunulmuştur.

2. Mermer Teknolojisi Programı Güçlü Yönleri

2.1. Türkiye'nin Mermer Potansiyeli ile Uyum

Türkiye, dünya mermer rezervlerinin yaklaşık %40'ına sahip olmasıyla sektörde lider konumda bulunmaktadır. Bu potansiyel hem ulusal hem de uluslararası pazarda Türk mermerinin önemini artırmaktadır. Mermer Teknolojisi Programı, bu zenginliğin en verimli şekilde değerlendirilmesi için sektöre nitelikli iş gücü kazandırmayı hedeflemektedir. Program, yerel kaynakların verimli şekilde değerlendirilmesine ve mermercilik sektörüne özgü sanayi odaklı bir eğitim anlayışına dayanarak, öğrencileri sektörel gereksinimlere uygun donanımlı bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bunun yanı sıra, programın müfredatı hem yerel üretim süreçlerine hem de uluslararası standartlara uygun şekilde tasarlandığı için mezunların iş bulma şansı oldukça yüksektir. Türkiye'nin doğal taş potansiyelinin doğru bir şekilde değerlendirilmesi, bu tür eğitim programlarının güçlü bir altyapı ile desteklenmesiyle mümkün olacaktır.

2.2. Uygulamalı Eğitim İmkanları

Mermer Teknolojisi Programı, teorik bilgilerin yanında uygulamalı eğitimlere verdiği önemle dikkat çekmektedir. Öğrenciler, program boyunca saha çalışmaları ve atölye uygulamaları sayesinde sektörde sıkça karşılaşacakları teknik süreçleri deneyimleme fırsatı bulurlar. Örneğin, taş kesme, yüzey işleme, kalibrasyon ve kalite kontrol gibi kritik süreçler, modern ekipmanlar kullanılarak öğretilmektedir. Bu tür pratik eğitimler, öğrencilerin mezun olduktan sonra iş hayatına daha kolay adapte olmalarını ve üretim süreçlerine doğrudan katkıda bulunmalarını sağlamaktadır. Ayrıca, öğrencilerin sektörel becerilerini geliştirmesi için gerçek çalışma ortamlarının sunulması, onların problem çözme ve ekip çalışması yetkinliklerini de artırmaktadır.

2.3. Sektörle İş birlikleri

Mermer Teknolojisi Programı, sektörle kurduğu güçlü bağlantılar sayesinde öğrencilere staj ve iş bulma konusunda önemli fırsatlar sunmaktadır. Yerel ve ulusal çapta faaliyet gösteren mermer fabrikaları ve işletmeleri ile yapılan iş birlikleri, öğrencilerin hem sektörü tanımalarını hem de deneyim kazanmalarını sağlamaktadır. Bu iş birlikleri yalnızca staj imkanları ile sınırlı kalmayıp, sektördeki yeni teknolojiler ve yenilikçi uygulamalar hakkında öğrencilerin bilgi sahibi olmalarına da olanak tanımaktadır. Özellikle, sektör temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen teknik geziler ve seminerler, öğrencilerin sektörel trendleri ve yenilikleri yakından takip etmelerine yardımcı olmaktadır. Bu bağlar, mezunların daha geniş bir iş ağına sahip olmalarını ve iş bulma süreçlerini kolaylaştırmaktadır.

2.4. Çevresel Farkındalık ve Atık Yönetimi

Mermer sektörü, çevresel etkileri ve atık üretimiyle bilinen bir alan olduğu için çevre bilinci ve sürdürülebilirlik konuları büyük önem taşımaktadır. Mermer Teknolojisi Programı, öğrencilerine çevresel farkındalık kazandırarak doğal kaynakların etkin kullanımı ve atık yönetimi konularında eğitimler sunmaktadır. Özellikle mermer atıklarının geri kazanımı ve alternatif alanlarda değerlendirilmesi gibi konular, programın müfredatında yer almakta ve uygulamalı eğitimlerle desteklenmektedir. Öğrenciler, bu eğitimler sayesinde çevreye duyarlı üretim süreçlerini öğrenmekte ve gelecekteki iş hayatlarında sürdürülebilir yöntemlere öncelik verebilmektedir. Bu durum hem çevresel etkilerin azaltılmasına hem de sektördeki çevre dostu üretim uygulamalarının yaygınlaşmasına katkı sağlamaktadır.

3. Geliştirmeye Açık Yönler

3.1. Teknolojik Donanım Eksiklikleri

Bazı eğitim kurumlarında, mermer sektöründe kullanılan ileri teknoloji ekipmanlarına erişim sınırlı durumdadır. Bu eksiklik, öğrencilerin güncel üretim süreçlerini, makine kullanımını ve sektörel yazılımları yeterince öğrenememesine yol açmaktadır. Özellikle CNC makineleri, lazerli kesim cihazları ve otomasyon sistemleri gibi modern teknolojilerin eğitim süreçlerine entegre edilmesi gerekmektedir. Bu tür ekipmanların eksikliği, mezunların iş hayatında teknolojiye adaptasyonunu zorlaştırabilir. Dolayısıyla, laboratuvar ve atölye donanımlarının modernize edilmesi, sektörel gereklilikleri karşılamak adına önemli bir adım olacaktır. Ayrıca, teknolojik donanımların yenilenmesiyle birlikte bu ekipmanların kullanımı konusunda öğretim kadrosunun da düzenli eğitimlere tabi tutulması, eğitim kalitesini artıracaktır.

3.2. Teorik ve Pratik Denge

Mevcut müfredatta teorik derslere ayrılan sürenin, uygulamalı eğitimlerin önüne geçebildiği gözlemlenmektedir. Bu durum, öğrencilerin teorik bilgiyi pratiğe dönüştürme becerilerinde eksikliklere yol açabilir. Mermer sektörünün doğası gereği saha çalışmaları ve uygulamalı beceriler büyük öneme sahiptir. Bu nedenle, programın müfredatında teori ve pratik dengesi yeniden gözden geçirilmeli ve özellikle saha çalışmalarına daha fazla yer verilmelidir. Örneğin, öğrencilerin üretim hatlarında veya mermer ocaklarında birebir çalışarak mesleki deneyim kazanmalarını sağlayacak projeler ve uygulamalar artırılabilir. Bu tür uygulamalı öğrenme süreçleri hem öğrencilere sektörel güven kazandıracak hem de onların problem çözme yeteneklerini geliştirecektir.

3.3. İngilizce Yeterliliği

Mermer sektörü, uluslararası ticarete önemli bir yere sahiptir ve mezunların global iş fırsatlarından faydalanabilmeleri için yabancı dil bilgisi kritik önemdedir. Ancak mevcut programda İngilizce eğitimi, öğrencilerin teknik terminoloji ve sektörel iletişim ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Bu durumu iyileştirmek için teknik İngilizce dersleri müfredata eklenmeli ve mevcut ders saatleri artırılmalıdır. Özellikle mermencilik terminolojisi ve uluslararası yazışmalara yönelik uygulamalı eğitimler verilmesi, mezunların sektörde rekabet edebilirliğini artıracaktır. Ayrıca, İngilizce konuşulan ülkelerdeki işletmelerle yapılacak iş birlikleriyle uluslararası staj ve değişim programları oluşturulabilir. Bu tür girişimler, mezunların global sektörde daha etkin rol almalarını sağlayacaktır.

3.4. Çevre ve Sürdürülebilirlik Çalışmalarının Geliştirilmesi

Mermer üretim sürecinin enerji yoğun ve çevreye etkili bir endüstri olması, sürdürülebilir uygulamaların önemini artırmaktadır. Ancak mevcut programda çevre dostu teknolojilere ve sürdürülebilir uygulamalara yönelik içeriklerin yeterince yer almadığı görülmektedir. Müfredat, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, su tüketiminin azaltılması ve mermer atıklarının geri dönüşümü gibi çevresel konuların daha kapsamlı bir şekilde dahil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, öğrencilere çevre bilincini artıracak saha projeleri ve yenilikçi uygulamalar sunulmalıdır. Örneğin, atık malzemelerin değerlendirilmesine yönelik proje tabanlı öğrenme yöntemleri kullanılabilir. Bu tür içerikler, mezunların çevresel farkındalık ve sürdürülebilirlik odaklı yaklaşımlar geliştirmelerini sağlayarak sektör genelinde olumlu bir değişim yaratabilir.

3.5. Mezun İstihdam Takibi

Programın başarısını ölçmek ve eğitim kalitesini artırmak için mezunların iş hayatındaki performanslarını izlemek büyük önem taşımaktadır. Ancak mevcut durumda, mezunlara yönelik düzenli bir takip ve geri bildirim sistemi bulunmamaktadır. Bu durum, programın sektörel ihtiyaçlara uygun olup olmadığını değerlendirmeyi zorlaştırmaktadır. Mezun takip sistemlerinin kurulması, mezunların hangi alanlarda çalıştığını, sektörde karşılaştıkları zorlukları ve programın onları ne kadar hazırladığına dair veriler sunacaktır. Ayrıca, mezunlar ile sektör arasında daha güçlü bir iletişim ağı oluşturularak staj ve istihdam fırsatları artırılabilir. Düzenli geri bildirimler, müfredatın sektörel gereksinimlere göre güncellenmesini sağlayarak eğitim kalitesini sürdürülebilir kılacaktır.

SONUÇ

Mermer Teknolojisi Programı, Türkiye'nin zengin doğal taş rezervlerini en verimli şekilde değerlendirmek ve ülkenin doğal taş sektöründeki rekabet gücünü artırmak için stratejik bir öneme sahiptir. Program, yalnızca iç piyasa için değil, aynı zamanda uluslararası pazarda da talep gören nitelikli iş gücünü yetiştirmeyi hedeflemektedir. Öğrencilere hem teorik bilgi hem de uygulamalı deneyim kazandırarak, sektördeki modern üretim süreçlerine uyum sağlayabilecek yetkin bireyler yetiştirmektedir.

Programın güçlü yönleri, özellikle sektörel ihtiyaçlara uygun müfredat yapısı ve uygulamalı eğitimlere verdiği önem ile dikkat çekmektedir. Öğrencilere sunulan saha çalışmaları, atölye uygulamaları ve sektördeki uzmanlarla gerçekleştirilen iş birlikleri, mezunların iş gücü piyasasına kolayca adapte olmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda program, sektördeki mevcut talepleri karşılamada önemli bir rol üstlenmektedir.

Bununla birlikte, programın teknolojik altyapısı ve çevresel sürdürülebilirlik içerikleri gibi bazı alanlarda gelişime ihtiyaç duyduğu görülmektedir. Modern üretim süreçlerinde kullanılan ileri teknoloji ekipmanlarının eğitim süreçlerine entegre edilmesi, mezunların güncel sektörel beklentilere daha iyi yanıt vermesini sağlayabilir. Ayrıca, mermer üretim sürecinin çevresel etkileri göz önüne alındığında, çevre dostu teknolojiler ve sürdürülebilir uygulamalar konusunda daha kapsamlı eğitimlerin verilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu alanlardaki iyileştirmeler, programın eğitim kalitesini artırarak sektörün daha çevreci ve yenilikçi bir yapıya dönüşmesine katkı sağlayacaktır.